

**การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง**  
**ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากร**  
**ทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558<sup>1</sup>**

แวนวีรียา สร้างตนเอง<sup>2</sup>

ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความสำคัญทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์ทะเลหลากหลายชนิด ก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศที่มีความเป็นระบบเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน รวมทั้งยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศไทย รัฐจึงกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยให้เป็นภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง<sup>3</sup> แต่เนื่องจากการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ไม่มีความเป็นเอกภาพ ขาดการบูรณาการและการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนในท้องถิ่น ประกอบกับมีปัญหาการบุกรุก การเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ และเกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งกฎหมายที่บังคับใช้ไม่ครอบคลุมเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบางพื้นที่ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจึงมีแนวคิดโดยเสนอพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มีเจตนารมณ์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง รวมทั้งให้ประชาชนและชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษา การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน<sup>4</sup>

เมื่อพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ประกาศใช้แล้ว พบว่ามีปัญหาบางประการดังจะกล่าวต่อไปนี้

---

<sup>1</sup> บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สลิล สิริพิฑูร และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐาณู ศรียุทธวัฒนา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพรหม อินทรมย์พรชัย.

<sup>2</sup> นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

<sup>3</sup> กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545 ข้อ 1.

<sup>4</sup> พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้.

ประเด็นแรก การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในกรณีป้องกันการบุกรุกทำลายหรือทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเกิดความเสียหาย ซึ่งพระราชบัญญัติ<sup>5</sup> นี้ มีเจตนารมณ์เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีเอกภาพ แก้ไขปัญหาการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม เพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้สมดุลและยั่งยืน แต่ในการบัญญัติกฎหมายในพระราชบัญญัตินี้มีเพียงเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับกรณีที่มีบุคคลก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงตามมาตรา 17<sup>5</sup> และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าชั้นวิกฤติตามมาตรา 22<sup>6</sup> ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงมาตรการป้องกันการบุกรุกทำลายหรือทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเกิดความเสียหาย โดยไม่มีการห้ามบุคคลกระทำการ เท ทิ้ง ระบายของเสีย มลพิษ หรือก่อสร้าง ยึดถือ ครอบครอง ทำประโยชน์ อยู่อาศัย หรือกระทำการใดๆ ในลักษณะที่เป็นอันตราย หรือเป็นการบุกรุก หรือทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเกิดความเสียหายแต่อย่างใด

ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดพื้นที่ที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามมาตรา 18<sup>7</sup> พื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามมาตรา 20<sup>8</sup> และพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งตามมาตรา 21<sup>9</sup> ซึ่งอาจจะมีการกำหนดมาตรการป้องกันไว้ในกฎกระทรวง แต่หากเป็นพื้นที่ทะเลและชายฝั่งที่อยู่ นอกเหนือจากพื้นที่คุ้มครองที่กล่าวถึง ก็จะทำให้ไม่มีมาตรการคุ้มครองป้องกันการเท ทิ้ง ระบายของเสีย มลพิษ หรือก่อสร้าง ยึดถือ ครอบครอง ทำประโยชน์ อยู่อาศัย หรือกระทำการใดๆ ในลักษณะที่เป็นอันตราย หรือเป็นการบุกรุก ซึ่งจะส่งผลทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเกิดความเสียหาย

จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มีการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เฉพาะเมื่อก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงขึ้นแล้ว หรือ คาดว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าชั้นวิกฤติ หรือมีมาตรการคุ้มครองป้องกันเฉพาะในบางพื้นที่ ซึ่งทำให้เจตนารมณ์ที่จะบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างบูรณาการและมีเอกภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม เพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้สมดุลและยั่งยืน ไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์

เมื่อมีบุคคลได้กระทำความเสียหายหรือบุกรุกต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามที่ได้อ้างอ้างข้างต้น เช่น ผู้ประกอบการหรือนักท่องเที่ยวทิ้งขยะหรือของเสียลงในทะเลหรือชายฝั่ง เกิดเป็นขยะทะเล

<sup>5</sup>พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 17.

<sup>6</sup>พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 22.

<sup>7</sup>พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 18.

<sup>8</sup>พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 20.

<sup>9</sup>พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 21.

หรือมีการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในทะเล จะส่งผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหลายด้าน เช่น ผลกระทบต่อระบบนิเวศทั้งในทะเลและชายฝั่ง ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของสัตว์ทะเลหรือมนุษย์ที่ได้รับบาดเจ็บหรือสารพิษจากขยะ ผลกระทบต่อสัตว์ทะเลหายากที่มีสาเหตุมาจากการกินขยะทะเล ผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ทำลายทัศนียภาพที่สวยงาม คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวลดลง สร้างความเสียหายต่อการทำประมงพื้นบ้าน รวมทั้งยังส่งผลกระทบต่อจำนวนสัตว์น้ำอันจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจตามมาอีกด้วย

การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจะเกิดความสมบูรณ์และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนตลอดไปตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน<sup>10</sup> นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำหลักการป้องกันล่วงหน้า<sup>11</sup> ซึ่งเป็นมาตรการเพื่อหลีกเลี่ยงอันตรายอันอาจเกิดขึ้นและสร้างความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ เนื่องจากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งซึ่งถือเป็นทรัพยากรธรรมชาตินั้น เมื่อได้รับความเสียหายหรือเกิดปัญหามลพิษแล้วนั้นจะเป็นการยากที่จะแก้ไขให้คืนดังเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมได้ และอาจจะต้องใช้ระยะเวลาเวลาและทรัพยากรต่างๆ เพื่อมาฟื้นฟูเป็นจำนวนมาก ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเมื่อได้รับความเสียหายหรือเกิดปัญหามลพิษแล้วก็จะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศเชื่อมต่อกันทั้งน้ำ ดิน อากาศ และความหลากหลายทางชีวภาพโดยเมื่อระบบนิเวศเกิดความเสียหายหรือเกิดปัญหามลพิษ ก็จะส่งผลกระทบต่อมนุษย์ได้ในที่สุด ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ของการก่อความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลหรือมลพิษทางทะเลนั้น ส่วนใหญ่แล้วก็มาจากการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น ดังนั้น มนุษย์จึงควรคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเลเพื่อประโยชน์ของตนด้วย<sup>12</sup> หรือหากมองในมุมกลับ มนุษย์เองก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม<sup>13</sup> ดังนั้น การกระทำของมนุษย์จึงควรจะต้องสอดคล้องและไม่ทำให้กระทบกระเทือนต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเล ซึ่งถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติด้วยสิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงอีกประการหนึ่งคือ ปัญหามลพิษนั้นเมื่อเกิดขึ้นในพื้นที่ อาณาเขตของรัฐ หรือประเทศใดแล้วก็หาใช่ว่าจะควบคุมปัญหามลพิษนั้นให้คงอยู่เฉพาะภายในพื้นที่ อาณาเขตของรัฐ หรือประเทศที่เป็นแหล่งกำเนิดเสมอไปนั้นได้ ดังนั้น หากเกิดความเสียหายหรือปัญหามลพิษต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแล้ว ก็อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและอาจต่อเนื่องกลายเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเรื้อรังได้

<sup>10</sup> สุนีย์ มัลลิกะมาส, การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2542), หน้า 20.

<sup>11</sup> อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, กฎหมายว่าด้วยความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554), หน้า 49.

<sup>12</sup> จุมพต สายสุนทร, กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ การคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเล (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2560), หน้า 43.

<sup>13</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 46.

หากกรณีมีผู้ใดก่อให้เกิดปัญหาดังกล่าวข้างต้นนั้น ก็ถือเป็นการกระทำที่กระทบสิทธิในสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ที่ได้กล่าวไว้ในทำนองที่ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และจากสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทุกคนที่จะดำรงอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี<sup>14</sup> ประกอบกับรัฐเองก็มีหน้าที่ปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติ<sup>15</sup> จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องควบคุมดูแลและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลด้วย เพื่อให้การดำรงชีวิตอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งได้วางหลักการที่สอดคล้องกับคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งไว้ดังจะกล่าวต่อไปคือ ปฏิญญาสต็อกโฮล์มว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ค.ศ. 1972 ตามหลักการที่ 2<sup>16</sup> ได้ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อมโดยการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติรวมทั้งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อประโยชน์ต่อคนในปัจจุบันและคนรุ่นหลังต่อไป และในหลักการที่ 7 ยังได้กล่าวไว้เป็นการเฉพาะเพื่อให้รัฐต่างๆ ดำเนินการป้องกันภาวะมลพิษทางทะเลจากสารต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดอันตรายสุขภาพของมนุษย์ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือทำความเสียหายต่อความน่ารื่นรมย์ของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งด้วย

ปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ค.ศ. 1992 ในหลักการที่ 11<sup>17</sup> ยังได้กำหนดให้รัฐต้องออกกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพและในหลักการที่ 13<sup>18</sup> รัฐจะต้องพัฒนากฎหมายแห่งชาติตนเกี่ยวกับความรับผิดชอบและการชดเชยให้กับผู้ที่ได้รับความเสียหายจากภาวะมลพิษและความเสียหายด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ

ปฏิญญาสต็อกโฮล์มฯ และตามปฏิญญาริโอฯ ยังได้วางหลักการเกี่ยวกับสิทธิอธิปไตยของรัฐในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของตนตลอดทั้งความรับผิดชอบของรัฐที่จะไม่ทำให้เกิดกิจกรรมการต่างๆ ภายในเขตอำนาจของตนก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมของรัฐอื่นหรือต่อบริเวณที่อยู่ถัดออกไปจากขอบเขตอำนาจแห่งชาติของตน<sup>19</sup> โดยหากรัฐใดก่อให้เกิดภาวะมลพิษก็จะต้องรับผิดชอบและชดเชยเยียวยาต่อรัฐที่ได้รับความเสียหายด้วย<sup>20</sup>

<sup>14</sup> อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2561), หน้า 28.

<sup>15</sup> สุณีย์ มลลิกะมาลย์, เรื่องเดิม, หน้า 297.

<sup>16</sup> จุมพต สายสุนทร, เรื่องเดิม, หน้า 54.

<sup>17</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 52.

<sup>18</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 53.

<sup>19</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 50.

<sup>20</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 60.

อีกทั้งหากพิจารณาตามหลักการของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982<sup>21</sup> ซึ่งวางหลักการคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสีงแวดล้อมทางทะเล ซึ่งใช้ถ้อยคำกว้างๆ กำหนดพันธกรณีในการคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อมทางทะเลโดยมุ่งหมายถึงทะเลทั้งปวงที่ไม่จำกัด เฉพาะแต่ทะเลที่อยู่ภายในเขตอำนาจแห่งรัฐตนเท่านั้น และยังกำหนดให้รัฐ ป้องกัน ลด และควบคุมภาวะมลพิษทางทะเลจากแหล่งต่างๆ โดยวางมาตรการให้สอดคล้องกับอนุสัญญานับนี้อีกด้วย

นอกจากนี้ กฎบัตรโลกเพื่อธรรมชาติ ค.ศ. 1982<sup>22</sup> ที่มีการวางหลักการตามแนวคิดที่ว่า มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสีงแวดล้อม โดยให้ความสำคัญว่าการกระทำของมนุษย์จะต้องเคารพต่อสีงแวดล้อม รวมทั้งการประกันความอยู่รอดของสรรพชีวิต การคุ้มครองพื้นที่ต่างๆ ให้เกิดระบบนิเวศที่มีความหลากหลาย สีงที่สำคัญอีกประการหนึ่งเพื่อให้ระบบนิเวศและสีงมีชีวิตทั้งหลายตลอดทั้งทรัพยากรต่างๆ ทั้งที่ อยู่ในดิน ทะเล หรืออากาศ จะต้องได้รับการจัดการเพื่อให้ดำรงไว้ซึ่งการผลิตในลักษณะที่ยั่งยืนตลอดไป

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้กล่าวข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่า กฎหมายระหว่างประเทศนั้นได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อม ซึ่งหมายรวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งถือเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างมาก เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อม ที่รวมทั้ง พื้นดิน น้ำ อากาศ มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างใกล้ชิดที่สุด ซึ่งทรัพยากรทางทะเลชายฝั่งเองก็มีส่วนทำให้ระบบนิเวศทางทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อมมีความยั่งยืนตลอดไป

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญด้านการคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อม ทั้งการที่เข้าร่วมเป็นภาคีสันติสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและรักษาสีงแวดล้อม และการวางนโยบายด้านสีงแวดล้อม ดังเช่นนโยบายด้านสีงแวดล้อมตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)<sup>23</sup> ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 4 ว่าด้วยการเติบโตที่เป็นมิตรกับสีงแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ รวมถึงการปกป้องทรัพยากรทางทะเลด้วย นอกจากนี้ยังมีนโยบายตามแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสีงแวดล้อม<sup>24</sup> ที่เกี่ยวกับทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยกำหนดเป้าหมายให้มีการบริหารจัดการ การดูแลรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อลดมลพิษและผลกระทบต่อ

<sup>21</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 63 - 65.

<sup>22</sup> จุมพต สายสุนทร, เรื่องเดียวกัน, หน้า 70.

<sup>23</sup> สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, “ประกาศเรื่องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564),” ราชกิจจานุเบกษาเล่ม 133 ตอนแรก วันที่ 30 ธันวาคม 2559.

<sup>24</sup> สำนักนายกรัฐมนตรี, “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ,” ราชกิจจานุเบกษา (เล่ม 4) เล่ม 135 ตอนที่ 24 ก 6 เมษายน 2561.

สุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความสมบูรณ์และยั่งยืน เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ กฎหมาย ข้อตกลง ระหว่างประเทศต่างๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ

เมื่อพิจารณาตามแนวคิด ทฤษฎี กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องข้างต้น รวมถึงเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ที่มีเจตนารมณ์เพื่อให้ การบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีเอกภาพ แก้ไขปัญหาการบุกรุกหรือเปลี่ยนแปลงสภาพ พื้นที่ทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเปลี่ยนแปลงและเสื่อมโทรม เพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งให้สมดุลและยั่งยืน ประกอบกับการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีเฉพาะในกรณีที่มีบุคคล ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หรือทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความ เสียหายอย่างร้ายแรงเข้าชั้นวิกฤติ ตามมาตรา 17 และมาตรา 22 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหาร จัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 จะเห็นได้ว่า การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งใน กรณีนี้ ยังคงไม่ครอบคลุมและเพียงพอ เนื่องจากยังขาดการคุ้มครองในการป้องกันการเกิดความเสียหายต่อ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอันเป็นสิ่งสำคัญ เพราะหากเกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งแล้วก็เป็นการยากที่จะฟื้นฟูเยียวยาให้กลับสู่สภาพเดิมได้

ประเด็นที่สอง การกำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหา ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 24<sup>25</sup> ได้ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในสถานที่เพื่อตรวจสอบและควบคุม ตรวจสอบสถานที่ หรือยานพาหนะในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิด ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และสั่งให้บุคคลออกจากเขตพื้นที่ คุ้มครองตามมาตรา 18 มาตรา 20 มาตรา 21 หรือมาตรา 22 หรืองดเว้นการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ดังกล่าว ซึ่งหากเกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้าง บุกรุก หรือรุกล้ำ ในเขตพื้นที่ คุ้มครอง เมื่อเจ้าพนักงานใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 24 ในการเข้าไปตรวจสอบ ควบคุม ตรวจสอบ ยึด หรืออายัด หรือสั่งให้บุคคลออก จากพื้นที่ แต่ไม่สามารถสั่งให้ผู้กระทำความผิดที่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้าง บุกรุก หรือรุกล้ำในเขตพื้นที่คุ้มครอง ดำเนินการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว หรือหากกรณีผู้กระทำความผิดไม่ดำเนินการ พนักงานเจ้าหน้าที่ก็ ไม่มีอำนาจในการเข้ารื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้าง บุกรุก หรือรุกล้ำในเขตพื้นที่คุ้มครอง เป็นการทำลาย ทัศนียภาพที่สวยงาม ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว หรือสิ่งปลูกสร้างบางประเภทอาจทำลายระบบนิเวศ ชายฝั่งทะเลจนก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งตามมา

<sup>25</sup>พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มาตรา 24.

เมื่อเปรียบเทียบกับคำวินิจฉัยของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 เกี่ยวกับอำนาจดำเนินการในการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้างบนรุกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 25<sup>26</sup> ที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิดรื้อถอน แก้วไข หรือทำประการอื่นใดแก่สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสิ่งที่ทำให้เสื่อมสภาพในเขตป่าสงวนแห่งชาติภายในเวลาที่กำหนด ตลอดจนมีอำนาจยึด ทำลาย รื้อถอน แก้วไข หรือทำประการอื่นใด เมื่อผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม หรือไม่พบตัวผู้กระทำความผิด และหากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการดังกล่าวและเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้น ให้ผู้กระทำความผิดชดเชยค่าใช้จ่ายนั้นทั้งหมด หรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินที่ยึดไว้ได้ออกขายทอดตลาด หรือขายตามวิธีอื่นใดเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายนั้น

หากพิจารณาตามทฤษฎีทรัสต์เพื่อมหาชน (Public Trust Doctrine)<sup>27</sup> ที่นักนิติศาสตร์ได้สนับสนุนให้นำมาใช้ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รัฐเองก็มีหน้าที่ปกป้องรักษาทรัพยากรธรรมชาติไว้แทนประชาชนด้วย ดังนั้น รัฐซึ่งถือเป็นฝ่ายปกครองจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้นๆ ซึ่งการกำหนดมาตรการบังคับทางปกครอง<sup>28</sup> ไว้ในกฎหมายนั้น เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายบรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้นๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ในเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งรวมถึงทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ถือเป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง ซึ่งทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลายและมีคุณค่ามากมาย ทั้งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ แหล่งอาหาร แหล่งท่องเที่ยว จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560<sup>29</sup> ได้กำหนดหน้าที่ของรัฐในการอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา ฟื้นฟู บริหารจัดการและใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ก็เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เรื่องการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงถือเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างหนึ่ง

เมื่อเปรียบเทียบกับ มาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 กับมาตรา 25 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 แล้ว จะเห็นได้ว่าการกำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ยังไม่ครอบคลุมถึงการดำเนินงานและการแก้ไขปัญาเกี่ยวกับการออกคำสั่งให้รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ก่อสร้าง บนรุก หรือรุกล้ำ ในเขตพื้นที่คุ้มครอง และการเข้าดำเนินการ

<sup>26</sup> พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 มาตรา 25.

<sup>27</sup> สุนีย์ มัลลิกะมาสย์, เรื่องเดิม, หน้า 297.

<sup>28</sup> ฤทัย หงส์ศิริ, คู่มือการศึกษาวิชากฎหมายปกครอง (กรุงเทพมหานคร: จีรรัช การพิมพ์, 2545), หน้า 173.

<sup>29</sup> ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 หน้า 1 วันที่ 6 เมษายน 2560.

รื้อถอนเมื่อผู้กระทำความผิดไม่ดำเนินการรื้อถอน หรือไม่พบตัวผู้กระทำความผิด ตลอดจนอำนาจในการเรียกให้ผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเมื่อผู้กระทำความผิดไม่ดำเนินการตามคำสั่งดังกล่าว และพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการนั้นแทน

ประเด็นที่สาม มาตรการทางกฎหมายเพื่อสนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับการเยียวยาฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเนื่องจากปัจจุบันมีบุคคลเข้าไปใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นจำนวนมาก ซึ่งชายฝั่งบางพื้นที่อยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เช่น พื้นที่หมู่เกาะไข่นุ้ย เกาะไข่นอก เกาะไข่นุ้ย อำเภอกะยง จังหวัดพังงา เมื่อได้มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งหลายรูปแบบ ย่อมส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศโดยตรง เกิดความเสื่อมโทรมและได้รับผลกระทบความเสียหาย โดยทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเมื่อได้รับความเสียหายแล้ว เป็นการยากที่จะแก้ไขเยียวยาฟื้นฟูให้ดังเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมได้ ซึ่งอาจต้องใช้เวลาและทรัพยากรต่างๆ เป็นจำนวนมากทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากในการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐสำหรับการเยียวยาฟื้นฟู หรือแหล่งเงินทุนสนับสนุนในการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีจำนวนจำกัด การหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนเพิ่มเติมในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บำรุงรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ

เมื่อเทียบกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504<sup>30</sup> ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันและพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562<sup>31</sup> ที่ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2562 ซึ่งจะมีผลใช้บังคับในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 เป็นต้นไป ได้กำหนดในเรื่องการเก็บค่าบริการ หรือค่าตอบแทนจากผู้ซึ่งได้รับบริการหรือได้รับความสะดวกด้านต่างๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อนำมาไว้ใช้จ่ายในการบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ ซึ่งในพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มิได้กำหนดเรื่องดังกล่าวไว้

จากมุมมองที่ว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีสิทธิอย่างสมบูรณ์ที่จะได้อยู่อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่ดี<sup>32</sup> และหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน<sup>33</sup> ที่ต้องการให้ผู้คนในสังคมปรับเปลี่ยนวิธีการคิด วิธีการดำรงชีวิตในการอุปโภค บริโภค และกระบวนการผลิตที่จะไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด เพื่อรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลยั่งยืนตลอดไป อันเป็นประโยชน์ของประชาชนในปัจจุบัน และประชาชนรุ่นต่อไปที่จะมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีใช้ตลอดไป งบประมาณหรือแหล่ง

<sup>30</sup> พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 มาตรา 23.

<sup>31</sup> พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 29.

<sup>32</sup> อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม, หน้า 28.

<sup>33</sup> สุนีย์ มัลลิกะมาส, เรื่องเดิม, หน้า 20.

เงินทุนเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ช่วยให้การอนุรักษ์ ป่าไม้ บำรุงรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีประสิทธิภาพ และคงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป แต่ด้วยงบประมาณที่มีจำนวนจำกัดของรัฐตามที่ได้อ้างอิงข้างต้น การนำหลักการทางเศรษฐศาสตร์มาเป็นเครื่องมือ เพื่อให้บุคคลที่อุปโภคบริโภค หรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ป่าไม้ บำรุงรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงเป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้แหล่งเงินทุนสนับสนุนในการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีจำนวนเพียงพอ โดยการนำหลักการที่ว่าผู้ก่อมลพิษต้องรับผิดชอบ<sup>34</sup> ในความเสียหายจากมลพิษนั้นเพื่อประโยชน์สาธารณะ และหลักผู้ได้รับประโยชน์เป็นผู้จ่าย<sup>35</sup> ซึ่งเป็นเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ เพื่อช่วยสนับสนุนในการหาแหล่งเงินทุนสำหรับการอนุรักษ์ ป่าไม้ บำรุงรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จะทำให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้เสียประโยชน์และลดความขัดแย้งทางสังคมที่เกิดจากการเข้าใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของบุคคลหนึ่งบุคคลใดด้วย โดยอาจนำหลักในการประเมินมูลค่าความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม<sup>36</sup> และหลักการว่าด้วยความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมในมิติเศรษฐศาสตร์<sup>37</sup> มาพิจารณาประกอบกันเพื่อคิดคำนวณหาต้นทุนของความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีการเข้าใช้บริการในพื้นที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแล้วนำมากำหนดเป็นค่าธรรมเนียมในการใช้บริการ

ทั้งนี้ หากภาครัฐมีงบประมาณหรือแหล่งเงินทุนที่เพียงพอต่อการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมดุลและยั่งยืนแล้ว ก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนได้ หรือหากเกิดการเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งโดยเหตุสุดวิสัย รัฐก็จะต้องมีงบประมาณหรือแหล่งเงินทุนที่จะเยียวยาแก้ไขปัญหา เพื่อให้ส่งผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด แต่หากรัฐขาดงบประมาณหรือแหล่งเงินทุนที่จะแก้ไขปัญหา หรือการอนุรักษ์ ป่าไม้ บำรุงรักษาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ก็จะทำให้เกิดปัญหาเรื้อรังด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลตามมาในอนาคต ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อดำรงชีวิตของประชาชนด้านสุขอนามัย และสิ่งแวดล้อมที่เป็นมลพิษ ตลอดจนภาพรวมของระบบเศรษฐกิจอีกด้วย

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. กรณีแก้ไขปัญหาการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งไม่ครอบคลุมถึงการป้องกันการบุกรุกทำลายหรือทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเกิดความเสียหาย จึงเห็นควรเพิ่มเติม มาตรา 17/1 โดยมีบทบัญญัติว่า “ห้ามมิให้บุคคลใด เท ทิ้ง ระบาย ของเสีย น้ำเสีย มลพิษ หรือก่อสร้าง หรือยึดถือ ครอบครอง

<sup>34</sup> อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, กฎหมายว่าด้วยความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม, หน้า 51.

<sup>35</sup> มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ [Online], Available URL:

<https://www.stou.ac.th/stouonline/LOM/data/sec/Lom21/05-01-02.html>, 2562 (พฤษภาคม, 21).

<sup>36</sup> อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, กฎหมายว่าด้วยความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม, หน้า 357.

<sup>37</sup> เรื่องเดียวกัน, หน้า 355.

ทำประโยชน์ อยู่อาศัย แฝวถาง จับ หรือกระทำการใดๆ ในลักษณะที่เป็นอันตราย หรือเป็นการบุกรุก ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเกิดมลพิษหรือเกิดความเสียหาย”

2. กรณีแก้ไขปัญหาคำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงานและการ แก้ไขปัญหาการปลูกสร้างสิ่งก่อสร้าง บุกรุก หรือรุกร้า ในเขตพื้นที่คุ้มครองนั้น ถือเป็นการกระทำที่ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม เห็นควรแก้ไข มาตรา 24 โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติว่า

“(4) สั่งให้บุคคลใด ๆ ออกจากเขตพื้นที่ตามมาตรา 18 มาตรา 20 มาตรา 21 หรือมาตรา 22 หรือ งดเว้นการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนมาตราดังกล่าว

(5) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ รื้อถอน แก้ไข หรือกระทำการอื่นใด แก่สิ่งที่เป็นอันตราย หรือสิ่งที่ทำให้เสื่อมสภาพในเขตพื้นที่ตามมาตรา 18 มาตรา 20 มาตรา 21 หรือมาตรา 22

(6) ยึด ทำลาย รื้อถอน แก้ไขหรือทำประการอื่นใด เมื่อผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม (5) ไม่ปรากฏตัว ผู้กระทำความผิด หรือรู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่หาตัวไม่พบ ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติการอย่างหนึ่ง อย่างใดดังกล่าว และเสียค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้น ให้ผู้กระทำความผิดชดใช้หรือออกค่าใช้จ่ายนั้นทั้งหมด หรือ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินที่ยึดไว้ได้ออกขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นตามที่เห็นสมควรเพื่อ ชดใช้ค่าใช้จ่ายนั้น และให้นำความในมาตรา 1327 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับแก่เงิน ที่ได้อจากการขายทรัพย์สินนั้นโดยอนุโลม”

3. กรณีมาตรการทางกฎหมายเพื่อสนับสนุนแหล่งเงินทุนสำหรับการเยียวยาฟื้นฟูทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง โดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 มิได้กำหนดเรื่องการเก็บค่าบริการ หรือค่าตอบแทนจากผู้ประกอบการหรือประชาชนผู้ซึ่งเข้าใช้ประโยชน์ ในทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อนำมาใช้ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่ง ดังนั้น เพื่อให้ภาครัฐมีแหล่งเงินทุนที่เพียงพอต่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาทรัพยากรทาง ทะเลและชายฝั่ง จึงเห็นควรนำหลักการทางเศรษฐศาสตร์ของสิ่งแวดล้อมมาใช้ในพระราชบัญญัตินี้ โดย เพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ให้ มีการออกกระเปียบของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนในการเข้าใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อประโยชน์ด้านงบประมาณและแหล่งเงินทุนเพิ่มเติมในการ บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความสมดุลและยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ต่อไป

## เอกสารอ้างอิง

- จุมพต สายสุนทร. กฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ การคุ้มครองและรักษาสีน้ำเงินทางทะเล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2560.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ [Online]. Available URL: <https://www.stou.ac.th/stouonline/LOM/data/sec/Lom21/05-01-02.html>, 2562 (พฤษภาคม, 21).
- ฤทัย หงส์ศิริ. คู่มือการศึกษาวิชากฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร: จีรรัชการพิมพ์, 2545.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์. การบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2542.
- สำนักงานกฤษฎีกา. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกฤษฎีกา, 2560.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ประกาศเรื่องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559.
- อุดมศักดิ์ สินพงษ์. กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2561.
- \_\_\_\_\_. กฎหมายว่าด้วยความเสียหายทางสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560.
- พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504.
- พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507.
- พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. 2558.
- พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562.
- กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545